

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ
อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

สุชาติ ทองแถม*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 137 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของเพศใช้สถิติ t-test และประสบการณ์ทำงานต่างกันใช้ One Way Analysis of Variance

ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนแตกต่างกัน โดยเพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียน ในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าปีมีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข ตาม พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาโดยให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการกระจายอำนาจสู่พื้นที่เขตการศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาด้วยการระดมทรัพยากร และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 29 ได้กำหนดแนวทางในการศึกษาไว้ดังนี้ ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็ง ของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการรวมทั้งวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน ซึ่งตรงกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีจุดหมายที่เป็นภาพรวม คือ พัฒนาคณะให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน ได้แก่ด้านความเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่ดีงาม ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคิดและกระบวนการคิด ด้านอารมณ์และสังคม ให้มีความเป็นไทย ให้มีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ให้มีความสุขในการทำงาน การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตและให้มีความสามารถในการศึกษาต่อ

การบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ ร่วมมือ ประสานงานกับทุกฝ่าย ผู้บริหารนอกจากจะเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารแล้ว ยังต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและบริหารจัดการ ดังนั้นแล้วความคิดเห็นของผู้ปกครองก็เป็นสิ่งสำคัญที่เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้ได้ตามความต้องการของชุมชนและเมื่อ โรงเรียนดำเนินการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ตามความต้องการของชุมชน แล้ว การช่วยเหลือของชุมชนหรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุน โรงเรียนก็จะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 7 – 30)

ผู้บริหารควรจัดการศึกษาให้ชุมชนกับโรงเรียนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด และมีกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน นอกเหนือจากการสอนหนังสือจึงควรยกระดับการพัฒนาความเป็นอยู่ทุกด้านของชุมชน หลักสูตรของโรงเรียนต้องสะท้อนให้เห็นว่าได้มีการกำหนดขึ้นมาเพื่อตอบสนอง ความ

ต้องการของชุมชน การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมภูมิปัญญาของท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 45) อีกทั้ง การสนับสนุนให้บุคคลและองค์กร ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคล่องตัว ในการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา (วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และเฉลิมชัย หาญกล้า, 2546, หน้า 1 – 2) ซึ่งการมีส่วนร่วม คือ การที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารประสิทธิภาพขององค์กรขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้น (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2547, หน้า 182)

ผู้บริหารจะทำงานคนเดียวไม่ได้จะต้องทำเป็นกลุ่ม ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควรให้ชุมชนได้รับรู้ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความสำเร็จ ของการศึกษา (ชร สุนทรายุทธ, ม.ป.ป., หน้า 223) การที่องค์กรจะสามารถปฏิบัติงานได้ดีนั้น เกิดจากการร่วมมือพัฒนาการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีเกิด จากความร่วมมือของบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (อนันตชัย อุทัยพัฒนา, 2544, หน้า 36) ในการจัดการศึกษาโรงเรียนควรได้จัดให้ชุมชน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมพัฒนาภารกิจของโรงเรียนร่วมกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา เป้าหมายและแผนงานของ โรงเรียนตลอดจนร่วมดำเนินการอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่คุณภาพและมาตรฐาน (อุคร ชัดเกล้า, 2544, หน้า 47) หลักการสำคัญในการร่วมจัดการศึกษา คือ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องของทุกคนทุกฝ่ายและทุกองค์กรที่จะต้องเรียนรู้และร่วมกันแก้ปัญหา ตลอดทั้งองค์กรวมมิใช่เพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเท่านั้น (องอาจ ไพศาลภูมิ, 2546, หน้า 23) นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปต้องมีความสามารถในการบริหารที่มีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 15 มกราคม 2544) ซึ่งการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเป็นวัฒนธรรมใหม่อันจะนำไปสู่ “ การศึกษาของ ประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ”

ปัจจุบันกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ท่าลี่สี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีจำนวน 13 โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ ห่างไกลจากอำเภอเมือง ขาดแคลนงบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิด ความก้าวหน้าได้ ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหาร สถานศึกษาจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาสถานศึกษา 4 ด้าน

คือ ด้านวิชาการควรการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยมีการพัฒนาหลักสูตรที่มีเน้นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีกระบวนการและเนื้อหาที่ครอบคลุมเชื่อมโยงต่อกันทุกระดับ ด้านอาคารสถานที่ควรพัฒนาสภาพแวดล้อมและความสะอาดของโรงเรียน การจัดบริเวณ โรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องพิเศษ ครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ และ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดเหมาะสม ด้านงานบุคคลควรจัดบุคคลทำงานตรงตามความสามารถตามความรู้ที่มี การพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถยิ่งขึ้น มีความสุขในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนควรมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็นการให้ข้อเสนอแนะและการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านงบประมาณ พร้อมทั้งการสร้าง ความเข้าใจที่ดีต่อกันทุกด้าน

จากปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ท่าลี่สืออ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ในด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านงานบุคคลและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ได้นำข้อมูลไปใช้และพัฒนาหลักการบริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ท่าลี่สืออ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ท่าลี่สืออ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านงานบุคคลและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 137 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ ประกอบไปด้วย 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สภาส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่งลักษณะแบบสอบถาม เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1987, cited in Best & Kahn, 1993, P.245) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ตอบดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ มาก
- 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ น้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545. หน้า 105) ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ มาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ น้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ
2. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบภาษาและความถูกต้องทางวิชาการ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ .6 ถึง 1 แล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คนนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเชื่อมั่น .933
4. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบ และคัดเลือกฉบับที่มีความสมบูรณ์จำนวน 103 ฉบับ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 103 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ และประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยหาค่า Independent Simple t- test
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance ถ้าพบ

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ใช้การทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe's Post hoc Comparison) การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. การหาสถานภาพส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ
3. หาค่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการทดสอบค่า Independent Simple t- test เมื่อเปรียบเทียบกับ ตัวแปร 2 ตัว แต่ถ้าเปรียบเทียบความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้การทดสอบเป็นรายชื่อ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด รองลงมาได้แก่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี
2. ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหัว ทำดีสี่อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครราชสีมา เขต 2 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู ที่มีการจำแนกตามเพศแตกต่างกันในด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนแตกต่างกันโดยเพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง
 - 3.1 ด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ มีการจัดให้ครูใช้สื่อที่ทันสมัยในการสอนและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการสอนนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและความกตัญญู

3.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียุทธศาสตร์สูงสุด คือ มีการจัดห้องเรียนให้สะอาด ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก รองลงมา คือ มีการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาอาคาร สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียน และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ถูกสุขลักษณะ

3.3 ด้านงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียุทธศาสตร์สูงสุด คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูได้มีการอบรมพัฒนาตน รองลงมา คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

3.4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียุทธศาสตร์สูงสุด คือ มีการจัดให้โรงเรียนเข้าร่วมประเพณีของท้องถิ่นอยู่เสมอ รองลงมา คือ มีการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการพบปะผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีการจำแนกตามประสบการณ์ต่างกัน ในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และภาพรวม โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป

4.1 ด้านวิชาการ ประสบการณ์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อายุ 5-10 ปี รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคืออายุมากกว่า 10 ปี

4.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประสบการณ์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ น้อยกว่า 5 ปี รองลงมาคืออายุ 5-10 ปี และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคืออายุมากกว่า 10 ปี

4.3 ด้านงานบุคคล ประสบการณ์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อายุมากกว่า 10 ปี รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคืออายุ 5-10 ปี

4.4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ประสบการณ์ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ อายุ 5-10 ปี รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคืออายุมากกว่า 10 ปี

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ทาลีสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ประเด็นสำคัญที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ทาลีสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก โดยประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านงานบุคคลและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครูมีความเหมาะสมกับในงานที่ได้รับมอบหมาย เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีการแบ่งงานทุกคนทำงานตามนโยบายและขอบเขตงานที่ชัดเจน งานที่ปฏิบัติมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู บุคลากรมีความสุขในการทำงาน มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน ผู้บังคับบัญชามีความเป็นผู้นำทำให้ข้าราชการครูเกิดการยอมรับและเกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2 โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในงานด้านวิชาการเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารวิชาการ โดยสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการอบรมปฏิบัติการ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ส่งเสริมให้บุคลากรสร้างเครื่องมือที่มีความเหมาะสมในการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้มีส่วนร่วมต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ให้ข้อเสนอแนะและร่วมแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ระบบประกันคุณภาพตามแนวคิดคุณภาพแบบ PDCA สิริพร เมฆสุวรรณ (2558) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานของครูพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ด้านการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้า และด้านความสำเร็จ ในการทำงาน ตามลำดับในปัจจุบัน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน และด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ตามลำดับ

1.1 ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ทาลีสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความพึงพอใจในด้านวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญเน้นให้ครูได้จัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มาเป็นเวลานานทำให้ครูมีความมั่นใจ มีความสามารถที่ดี มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสได้รับพัฒนาตนเองในวิชาชีพ และเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กนกพร สุทธิประภา (2557, หน้า 7) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครพบว่า ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประชุมครูเพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรและการใช้หลักสูตรตามความจำเป็นและความเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนครูในการพัฒนาหลักสูตร มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้อุปกรณ์การสอนอย่างมีคุณภาพ มีการอบรมหลักสูตรท้องถิ่น

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสอนนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและความกตัญญู ถึงแม้ว่าครูจะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดการเรียนการสอนครูจะเน้นในด้านการสอนเนื้อหาวิชาการ การจัดกิจกรรมที่เน้นคุณธรรมอาจจะมีไม่มากเท่าที่ควรสอนใหญ่มีอยู่ในเนื้อหาวิชาและกิจกรรม ในการมอบหมายงานของผู้บริหารยังไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ผู้ปฏิบัติงานขาดแรงจูงใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับผิดชอบและปริมาณงานที่มีมากแต่บุคลากรปฏิบัติงานมีน้อยไม่เหมาะสมกับปริมาณงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ อัมพา รอบนครบุรี (2559, หน้า 26) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการสร้างงาน มอบหมายงานให้ กับบุคลากร หากเป็นไปได้ควรจัดสรรงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและบุคลากรจริง ๆ งานที่ทำแล้วไม่เกิดประโยชน์ต่อองค์กรย่อมไม่เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรด้วย ด้วยเหตุที่บุคลากรทำงานสนองวัตถุประสงค์ขององค์กร การมอบหมายงานที่ไม่มีความจำเป็นย่อมเสียประโยชน์ ทั้งขององค์กรและความก้าวหน้าของบุคลากรไปพร้อมกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ปภาวี บุญเป้า (2559, หน้า 20) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในงานหรือความพึงพอใจของพนักงานเกิดจากหลายปัจจัย คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของงาน องค์กร และปัจจัยที่เกิดจากความแตกต่างส่วนบุคคลซึ่งทำให้พนักงานมีพฤติกรรมที่ส่งผลในทางบวกต่อองค์กร โดยที่เมื่อพนักงานเกิดความพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองทำอยู่ก็จะเกิดแรงจูงใจในการแสดงออกพฤติกรรม หรือการกระทำที่ส่งผลดีต่อองค์กร

1.2 ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหัว ทำลีสืออ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดห้องเรียนให้สะอาด ถูกสุขลักษณะมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะผู้บริหารให้โอกาสในการรับผิดชอบงานและมีอิสระในการปฏิบัติงาน ได้การมอบหมายนโยบายและภาระหน้าที่ที่ชัดเจน มีการนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ด้วยกัลยาณมิตร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปภาวี บุญเป้า (2559, หน้า 81) ที่กล่าวว่า ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูสามารถตัดสินใจในการทำงานได้อย่างอิสระ และสามารถเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถให้สูงขึ้นได้รับการสนับสนุนในการเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาเพิ่มพูนประสบการณ์ และเกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญมี เวียงนันท (2556, หน้า 76) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารที่มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีนโยบายพัฒนาความรู้ความสามารถและเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากร ทำให้ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในระดับมาก

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ถูกสุขลักษณะ แต่ยังอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งหมดเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กขาดงบประมาณในการบริหารงานมีน้อย บุคลากรมีจำนวนน้อยแต่ปริมาณงานมีมาก ผู้บริหารอาจนำงบประมาณไปใช้ส่วนอื่น ประกอบกับขาดวิสัยทัศน์ในการกระจายอำนาจในการรับผิดชอบงาน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งนภา บังคลัน (2559, หน้า 83) ที่กล่าวว่า ข้าราชการครูควรได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะด้านการวางแผน การทำงานเพื่อให้เกิดความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุถึงความสำเร็จของงาน ได้พยายามปรับปรุง แก้ไขวิธีการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบให้ที่อยู่เสมอใช้อำนาจหน้าที่ได้สัดส่วนเหมาะสมกับความรับผิดชอบที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ ปริมาณและคุณภาพเหมาะสมกับความรับผิดชอบและผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ตัดสินใจในการทำงานได้อย่างอิสระ

1.3 ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหว้า ตำบลสี้อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความพึงพอใจ ด้านงานบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการครูได้มีการอบรมพัฒนาตน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความโปร่งใสและชอบธรรมในการเลื่อนขั้นพิจารณาความดีความชอบ ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างเสริมประสบการณ์ในการทำงาน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนการป้องกันการทำผิดวินัยของข้าราชการครู สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญมี เวียงนันท (2556, หน้า 82) พบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในงาน อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก การได้รับประโยชน์และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นจากการทำงาน จึง

ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูผู้สอน สอดคล้องกับการศึกษาของ กนกพร สุทธิประภา (2557, หน้า 7) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผนการจัดอัตรากำลังสอดคล้องกับความต้องการกับความยุทธธรรมให้ครูทุกคนอย่างเสมอภาค

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ แต่ความพึงพอใจยังอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังขาดวิสัยทัศน์ ควรจะให้การส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมและเข้ารับการประชุมสัมมนา สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ที่มีผลงานดีเด่นสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพให้มากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริพร เมฆสุวรรณ (2558, หน้า 111) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ครูโรงเรียนปทุมคงคามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้า อยู่ลำดับที่น้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารไม่ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้เข้าอบรม ประชุม สัมมนา และ สอดคล้องกับการศึกษาของ อัมพา รอบครบุรี (2559, หน้า 76) พบว่า ครูผู้สอนมีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในงาน อาจเนื่องมาจากได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในเรื่องของการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งการได้รับการเลื่อนขั้น ให้ทุนการศึกษาด้านการศึกษาต่อ จัดงบประมาณเพื่อศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.4 ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหัว ทำลี้อือ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าร่วมประเพณีของท้องถิ่นอยู่เสมอทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังคม จัดตั้งขึ้นด้วยความต้องการของคนในสังคม โดยความร่วมมือของประชาชน ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีทั้งในแง่การให้บริการและรับบริการจากชุมชน และโรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2541) ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัย ที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร พบว่า คนในชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากที่สุด คือ กลุ่มกรรมการศึกษา หรือ กลุ่มกรรมการโรงเรียน โดยชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริจาคทรัพย์ และวัสดุสิ่งของมากที่สุด สำหรับ

วิธีการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนทั้งทางตรง และทางอ้อมนั้น เมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมสำคัญ และร้องขอความร่วมมือแล้ว ชุมชนจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีสำหรับปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนนั้นก็มียปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยี ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ลักษณะ และองค์ประกอบของชุมชน และคุณลักษณะของบุคคลในชุมชน ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู ผลงานและวิธีปฏิบัติงาน และปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนด้านอื่น ๆ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ปภาวี บุญเป้า (2559, หน้า 82) พบว่า ข้าราชการครูได้รับการสนับสนุนและได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานบรรลุผลตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้รู้สึกมีเกียรติที่ได้รับการยกย่องนับถือ

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการพบปะผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานครูต่างคนก็มีภาระหน้าที่ในงานที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติของงานที่หน่วยงานจัด อาจทำให้การลงไปเยี่ยมบ้านนักเรียนได้ไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งนภา บังคลัน (2559, หน้า 83) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนบางบ่อ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ควรให้ข้าราชการครูมีการส่งเสริมให้เข้าร่วมต่อการที่มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ให้ความไว้วางใจมอบหมายงานสำคัญ ๆ และได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนครู เพื่อนครูเห็นความสำคัญของงานที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อนร่วมงานให้การสนับสนุนในผลงานที่ได้กระทำจนสำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสในการทำงานที่สำคัญและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สนับสนุนเป็นอย่างดีในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการให้การยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถและการยกย่องจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้วยกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู ที่มีการจำแนกตามเพศแตกต่างกัน
ในด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนแตกต่างกัน โดยเพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้มอบหมายงานภาระหน้าที่ให้กับครูที่แตกต่างกัน ตามเพศ ตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทำงาน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริพร เมฆสุวรรณ (2558) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยจุดใจและปัจจัยค่าจุนของ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมพบว่า เพศชายกับเพศหญิงมีความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานมากกว่าเพศหญิง ยกเว้นด้านความสำเร็จในการทำงานทั้งเพศชายและเพศหญิงแตกต่าง
กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เทอดชัย ไสยลักษณ์ และ
ทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 พบว่า มีความพึงพอใจต่อการ
บริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไป ผลการเปรียบเทียบครูที่มีเพศต่างกันมีความพึง
พอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีการจำแนกตามประสบการณ์ทำงานต่างกัน
ในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และภาพรวม โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มี
ความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไปอาจเป็นเพราะ ครูในกลุ่มโรงเรียนหนองหัว
ทำลีสี่อ อําเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ต่าง
ได้รับมอบหมายงาน ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบและโรงเรียนที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนการ
สอนและกิจกรรมของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันต่าง ควรส่งเสริมให้ครูมีการศึกษาหา
ความรู้ โดยการจัดอบรม มีการจัดบริการอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
เพื่ออำนวยความสะดวกในการที่ครูจะปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ
การศึกษาของ บุญมี เวียงนนท์ (2556) ศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า
ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่า
ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปีและสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป และสอดคล้องกับ
การศึกษาของ กัลยา เวียงนนท์ (2556) ศึกษาระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศ
ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในแต่ละด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการ
ทำงาน พบว่า ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินผล

ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า 20 ปี ขึ้นไป มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปีและต่ำกว่า 10 ปี

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในการสร้างความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนหนองหัว ทำลีสี่อ อำเภอกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเน้นให้ครูได้จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา พัฒนาความรู้ความสามารถและเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากร ตลอดจนจัดให้มีการศึกษาดูงานภายในและนอกสถานที่

1.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ควรให้ความสำคัญในการจัดห้องเรียน ห้องสมุด ห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ครูและนักเรียนควรดูแลเอาใจใส่บริเวณโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัยและสวยงาม

1.3 ด้านงานบุคคล มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสได้รับพัฒนาตนเองในวิชาชีพ เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา พัฒนาความรู้ความสามารถและเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากร ตลอดจนจัดให้มีการศึกษาดูงานภายในและนอกสถานที่

1.4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ควรมีการเข้าไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม ประเพณีต่างๆ ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1 ควรศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียน ของบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียน เป็นรายเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเปรียบเทียบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีบริบทต่างกัน จะส่งผลต่อการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาหรือไม่

3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบว่า สถานศึกษาที่การบริหารงานโรงเรียน อยู่ในระดับดี จะผ่านการประเมินรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับใด

บรรณานุกรม

- กนกพร สุทธิประภา. (2557). ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. สารนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กัลยา เวียงนนท์.(2556). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต1. สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- เกวลี ผังดี และพิมพ์รดา ครอบงูติ. (2556). ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ใน
หลักสูตรของภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาสถิติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). **สรุปแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544)**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ
ที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะอนุกรรมการงานวิจัยและพัฒนา. (2553). **ความพึงพอใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ต่อ
การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ. สมุทรปราการ.
ชูชาติ พ่วงสมจิตรร์. (2541). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการ มี
ส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.**
- เทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม. (2555). **ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- บุญมี เวียงนนท์. (2556). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย.**
- เบญจา แสงมลิ. (2542). **ครูอนุบาลคนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ทีซีซีทอเยส์ .**
- ปภาวี บุญเป้า. (2559). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา
เครือข่ายการศึกษาวังจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2.
วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.**
- พนิจดา วีระชาติ. (2542). **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ :
ไอ.เอส.พรินติ้งเฮ้าส์.**
- พิน คงพูน. (2549). **ความพึงพอใจต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ**

ประถมศึกษาจังหวัด 14 จังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและศิริพงษ์ เสภาภายน. (2559). การศึกษาอิสระ.กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์ และสติวคิโอ.

รุ่งนภา บังคลัน. (2559). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนบางป่อ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

สิริพร เมฆสุวรรณ. (2558). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนปทุมคงคา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

อัมพา รอบครบุรี. (2559). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนดาราสมุทร อำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

อเนก กลยณี. (2542). ความพึงพอใจของนักเรียนนอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกลที่มีบทบาทต่อครูประจำกลุ่ม จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.